

gemeente Bronckhorst

Raadsvoorstel

Datum	: 7 november 2024
Kenmerk	: Z140944/Raad-00994
Portefeuillehouder	: A.R. Peppelman
Onderwerp	: Programmabegroting 2025-2028 Bronckhorst

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voorstel

1. De beleidsbegroting, met daarin de beschrijving van de doelen, resultaten en acties (hoofdstuk 2 Programmabegroting 2025-2028 Bronckhorst) vast te stellen;
2. De jaarlijkse budgetten, vervangingsinvesteringen en projectvoorstellen voor de jaarschijf 2025 van de financiële begroting (hoofdstuk 3 Programmabegroting 2025-2028 Bronckhorst) vast te stellen
3. Het college te autoriseren voor de baten en lasten per deelprogramma volgens bijgaand raadsbesluit.

Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting voor 2025. In de perspectiefnota 2025 beschreven we voorstellen om ons begrotingsbeeld te verbeteren nu het Rijk de aangekondigde kortingen handhaaft. Met de voorstellen uit die perspectiefnota en de extra middelen vanuit de meicirculaire 2024 kregen we meer begrotingsruimte. We zien geen redenen om onze plannen verder bij te stellen.

Programmaplan

We streven naar een gezond en vitaal Bronckhorst. In deze programmabegroting leest u hoe dat het komende jaar zichtbaar wordt voor onze samenleving en wat onze inwoners daarvan merken. We gaan door met onze investeringen in de samenleving via de bijdragen uit de Investeringsagenda. Over de doelen, resultaten en acties vertellen we in hoofdstuk 2.

Financiële begroting

We rekenden volgens vaste uitgangspunten door wat de ongewijzigde voortzetting van ons beleid voor onze financiële positie betekent. De belangrijkste financiële ontwikkelingen voor het begrotingsbeeld beschrijven we in hoofdstuk 3. Die informatie gebruiken de provincie en de accountant ook voor hun toezichthoudersrol volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Ons perspectief is nog geen sluitende meerjarenbegroting

We streven altijd naar een programmabegroting die meerjarig sluitend is. Vanaf 2025 hebben we te maken met een scherp dalende Algemene uitkering vanuit het Rijk. Met de voorstellen uit de perspectiefnota (resultaten Impactanalyse) en de effecten van de meicirculaire 2024 realiseren we een verbetering. De problemen zijn daarmee niet opgelost, zorgen voor een sluitende meerjarenbegroting blijft altijd een uitdaging.

Laatst bekende begrotingsbeeld

In onderstaande tabel staat het begrotingsbeeld voordat we de ontwikkelingen na de meicirculaire 2024 in de programmabegroting verwerken. Dat beeld kent u vanuit de actieve informatievoorziening over de meicirculaire 2024, aangevuld met de gevolgen vanuit de amendementen bij de perspectiefnota 2025.

Ontwikkeling financiële positie	2025	2026	2027	2028
Beeld bij Perspectiefnota 2025-2028	0	0	-2.174	-3.194
Effecten amendementen Perspectiefnota	-164	-164	-164	-164
Wijzigingen vanuit de meicirculaire 2024	1.298	488	526	667
Beeld na meicirculaire 2024	1.134	324	-1.812	-2.691
+ = begrotingsoverschot; - = begrotingstekort				

Meer over het begrotingsbeeld leest u bij kosten, baten en dekking in dit raadsvoorstel en in de financiële begroting (3.3.1 Financiële positie 2025-2028).

Waar vindt u de informatie

In dit raadsvoorstel wordt aan het begin met de beslispunten, onder het kopje voorstel, de formele besluitvorming rond de programmabegroting geregeld. In de bijgaande Programmabegroting 2025-2028 Bronckhorst vindt u de uitwerking van de prioriteiten vanuit ons programmaplan voor 2025 en de cijfers. Volgens de Gemeentewet moet de programmabegroting door uw raad zijn vastgesteld voor 15 november 2024.

Afstemming

We hebben de programmabegroting ter inzage gelegd en belangstellenden kunnen die ook opvragen. Via de gemeentepagina van het weekblad Contact en via informatie op onze website informeren we de inwoners over de begroting, over uw algemene beschouwingen, over de behandelmomenten, etc.

Alle inwoners kunnen reageren op de programmabegroting door met u daarover contact op te nemen of door in te spreken tijdens de politieke avond op 24 oktober 2024.

Beoogd effect

Een sluitende begroting met voldoende budget voor de uitvoeringstaken, ambities en investeringen in de toekomst.

Argumenten

1.1 We voeren ons coalitieakkoord uit

Onze ambities staan in het programmaplan dat op 21 december 2022 is vastgesteld, we blijven inzetten op de uitvoering hiervan. In hoofdstuk 2 van bijgaande Programmabegroting Bronckhorst 2025-2028 staan onze doelen, resultaten en acties voor het jaar 2025 (2.1 Programmaplan). Het merendeel van inhoudelijke onderwerpen die voor alle beleidsvelden van de gemeente gelden, komen in de paragrafen aan de orde (2.2 Paragrafen).

2.1 We actualiseren de begrotingsruimte

Met onze kennis op 1 augustus 2024 hebben we in deze begroting onze financiële ruimte, ook wel 'begrotingsruimte' genoemd, voor de komende jaren financieel vertaald. In bijgaande programmabegroting staan de effecten van de uitgangspunten volgens jaarlijkse gebruikelijke ontwikkeling van budgetten door verschoven investeringslasten, loon- en prijsstijging. Ook is sprake van (technische) correcties voor ramingen van samenwerkingsverbanden, voorstellen perspectiefnota en andere budgetafwijkingen. Extra aandacht vraagt het begrotingsjaar 2026. U hebt voor 2026 een strategie vastgesteld waarbij in de eerdere jaren gespaard wordt om het "ravijn" (gedeeltelijk) te dichten. Nu blijkt na de meicirculaire en de genomen maatregelen voor een sluitende begroting, waaronder realistisch begroten, dat er een minder groot 'gat' te dichten is. Daarom zetten we niet meer

dan nodig is van het gespaarde bedrag in. Van het gespaarde bedrag voor gebruik in 2026 is niet € 2 miljoen nodig, maar € 1 miljoen en dan resteert nog een begrotingsruimte van € 121.000. Meer over het begrotingsbeeld leest u in de inleiding (1.2 Inleiding) en hebben we uitgewerkt in de financiële begroting (3.3.1 Financiële positie 2025-2028).

2.2 We kunnen onze ambities waarmaken, maar ruimte voor nieuwe ambities is beperkt.

We voegen vanuit jaarresultaten geld toe aan de Investeringsagenda, omdat we incidentele meevallers vanuit de Algemene uitkering en subsidiestromen hebben. Daarmee kunnen we de ambities waarmaken. De problemen zijn daarmee niet opgelost, zorgen voor een sluitende meerjarenbegroting blijft een uitdaging. Meer over het begrotingsbeeld leest u in de inleiding (1.2 Inleiding).

3.1 De budgetten besteden we voor de doelen in de deelprogramma's.

In de Financiële verordening Bronckhorst hebt u vastgelegd dat onze bevoegdheden voor de besteding van de begrotingsbudgetten zijn afgebakend op het niveau van de deelprogramma's, het zogenoemde autorisatieniveau. Daar is ook het raadsbesluit op ingericht. De autorisatie strekt zich niet uit tot de bestedingen binnen de Investeringsagenda. Voordat we starten met de uitvoering van een investering leggen we dat uitgewerkte voorstel ter goedkeuring aan u voor en geven daarin aan wat de jaarlijkse kosten zijn en waar we dat uit willen betalen; uit de lopende begroting of uit de bestemmingsreserve.

Kanttekeningen

2.1 De daling van rijksinkomsten blijft zorgelijk

We weten niet wat de werkelijkheid wordt van de nadelige ontwikkeling van onze Algemene uitkering. Ook de zorgkosten en de onderhoudskosten blijven onvoorspelbaar met de kostenontwikkelingen en personeelstekorten. Daarnaast willen we graag meer begrotingsruimte voor de Investeringsagenda. Meer begrotingsruimte maakt dat we minder nodig hebben vanuit de bestemmingsreserve Kapitaallasten Investeringsagenda of dat we eventuele meerkosten van de projecten kunnen opvangen. We komen niet met oplossingen voor 2027 en 2028, we willen zichtbaar houden dat middelen en taken niet aansluiten (zie argument 2.2). Een sluitende begroting voor 2025 en verder blijft uitgangspunt. Het totale financiële (risico)beeld van Bronckhorst lichten we toe in de paragraaf Weerstandvermogen (2.2.2 Paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing).

Kosten, baten en dekking

Het begrotingsoverschot van € 1,6 miljoen in 2025 (1,5% van de begrotingsomzet) loopt op naar een begrotingstekort in 2028 van € 2 miljoen (1,9% van de begrotingsomzet). Hieronder staan de ontwikkelingen van de begrotingsruimte.

Ontwikkeling financiële positie	2025	2026	2027	2028
Beeld bij Perspectiefnota 2025-2028	0	0	-2.174	-3.194
Effecten amendementen Perspectiefnota	-164	-164	-164	-164
Wijzigingen vanuit de meicirculaire 2024	1.298	488	526	667
Beeld na meicirculaire 2024	1.134	324	-1.812	-2.691
Indexering prijzen en salarissen	-78	266	387	260
Wijzigingen investeringsplan	237	173	951	-154
Bijdragen samenwerkingsverbanden	-81	62	28	-80
Effecten exacte doorrekening voorstellen Perspectiefnota	245	44	-882	-756
Technische correcties	176	-748	-292	1.385
<i>Uitgangspunten programmabegroting</i>	499	-203	191	655
Begrotingsruimte Programmabegroting 2025	1.634	121	-1.620	-2.036
+ = begrotingsoverschot; - = begrotingstekort				

Meer over de uitwerking van de uitgangspunten leest u in financiële begroting (3.3.1 Financiële positie 2025-2028).

Uitvoering

De Auditcommissie bespreekt de programmabegroting op woensdag 16 oktober. Voor het stellen van technische raadvragen is op donderdag 17 oktober overlegtijd beschikbaar.

Behandeling op de politieke avond vindt plaats op donderdag 24 oktober en de raadsvergadering staat gepland op donderdag 7 november 2024.

In de raadsvergadering van 7 november 2024 behandelt u ook, zoals gebruikelijk naast de Programmabegroting 2025-2028 Bronckhorst, de belastingverordeningen 2025.

Evaluatie

Ieder moment in de planning & control cyclus vormt een natuurlijk moment om het gevoerde beleid te evalueren en bij te sturen. De uitkomsten van de tussenrapportage 2024 en de septembercirculaire 2024 verwerken we in de 1^e begrotingswijziging 2025. Die wijziging komt in de raadsvergadering van december. Het eerstvolgende moment voor bijstelling is daarna de Perspectiefnota 2026-2029 (voor de komende jaren) en de 1^e tussenrapportage 2025 (voor het lopende jaar 2025). Dat zijn weer momenten om de ambities te bespreken en de financiële effecten daarvan voor de periode 2026-2029 kenbaar te maken.

Hengelo (Gld), 24 september 2024

Burgemeester en wethouders van Bronckhorst,
de secretaris, de burgemeester,
M.J.J. Rommers M.A.J. van der Tas

Bijlagen

Programmabegroting 2025-2028 Bronckhorst
Raadsbesluit